

Nieuwsbrief Nationaal Instituut voor de Orgelkunst

Oktober 2020

Digitale projecten zouden geen last hoeven hebben van de coronacrisis. Voor een groot deel is dat ook zo. Het meeste werk gebeurt immers achter de computer en speelt zich af op servers. Zo is de mentor-app in zijn definitieve fase en kan deze binnenkort worden gepresenteerd. Ook de nieuwe interface voor de database vordert, zodat de website binnenkort, samen met de mentor-app, te gebruiken is. Maar de ontwikkeling van bijvoorbeeld het orgelmentoraat heeft wel degelijk last van de beperkingen die de coronacrisis met zich meebrengt. Want dit is een proces van interactie en vertrouwen opbouwen en daarbij zijn activiteiten op locatie onmisbaar. Maar leuke verrassingen blijken zich altijd weer te kunnen voordoen in wat voor omstandigheden dan ook. De overname van de website en database Kerk&Orgel door het NlvO is zo'n bijzondere toevalligheid. Een andere is de subsidietoekenning aan het Polifonia-project waaraan het NlvO meewerkt.

Website Kerk&Orgel krijgt een plaats bij het NlvO

Op de website Kerk & Orgel wordt de passie van de in 2018 overleden organist, dirigent en componist Flip Veldmans bewaard. Een groot deel van zijn leven besteedde hij aan het bijeenbrengen van gegevens over orgels en kerken. Eerst in een kaartsysteem, daarna in een database, die zijn zoon Ferdinand speciaal voor hem gemaakt had. Op 15 oktober 2006 is deze online gezet in een eerste versie van de website Orgels in Nederland. De website is daarna verder ontwikkeld en kreeg in september 2009 zijn definitieve naam Kerk & Orgel. Deze database en website krijgen nu een plaats bij het Nationaal Instituut voor de Orgelkunst.

Flip Veldmans was organist en dirigent van de St-Gummaruskerk in Steenberg en gaf les aan de Gemeentelijke Muziek- en balletschool in Bergen op Zoom. Hij studeerde orgel, piano en koordirectie aan het Nederlands Instituut voor Kerkmuziek in Utrecht, waar Bernard Bartelink een van zijn docenten was. Zijn solo diploma orgel haalde hij aan het Rotterdams Conservatorium bij Arie J. Keizer. Daarna verfiende hij zijn orgelspel verder bij Stanislas Deriemaeker in Antwerpen.

Flip Veldmans had dus een passie voor de geschiedenis van kerken en orgels. In de ruim dertig jaar dat hij zich met het beschrijven hiervan bezighield, heeft hij een enorme hoeveelheid informatie verzameld. De database bevat inmiddels gegevens van ruim 22.000 orgels en kerken en meer dan 15.000 afbeeldingen.

Na zijn overlijden zocht de familie een waardig opvolger om dit levenswerk niet verloren te laten gaan. In contact gekomen met Hans Steketee van de Stichting NlvO, hebben gesprekken ertoe geleid dat het NlvO database en website overneemt. Voorlopig wordt de website ontsloten via de website van het NlvO en blijft de domeinnaam bestaan. De database krijgt een plek op de server van het NlvO en op termijn is het de bedoeling de data - na gedegen toetsing - te integreren in die van het NlvO.

Het NlvO wil met deze stap ervoor zorgen dat digitale documentatie over Nederlands orgelerfgoed niet verloren gaat.

Informatie:
nationaalinstituutorgelkunst.nl
kerk-en-orgel.nl

Samenwerking met het Meertensinstituut Amsterdam

Het NlvO heeft al enkele jaren contact met het Meertens Instituut, een

onderzoeksinstituut dat de Nederlandse taal en cultuur bestudeert en documenteert. Een gemeenschappelijk vraag is het onderzoeken van de mogelijkheid software te maken dat tekstbestanden, als die van de encyclopedie, om te zetten in een databasestructuur. Het op verschillende manieren ontsluitend van de inhoud is natuurlijk ook van belang.

Onlangs is subsidie toegekend aan het project Polifonia, dat is ingediend door een consortium waaronder het Meertens Instituut. Het NlVO werkt mee als data leverancier. Het project wil een digitale 'harmoniser' voor kennis van muzikaal erfgoed. Het doel is nieuwe methoden te ontwikkelen voor het ontdekken, extraheren, organiseren en behouden, begrijpen, bevorderen van toegang tot en effectief hergebruiken van kennis van Europees cultureel erfgoed door middel van semantische grafieken. Een heleboel woorden, maar dat het Nederlandse orgelerfgoed op deze manier onderdeel kan worden van de digitale wereld is goede promotie.

De mentor-app

Halverwege dit jaar hebben we de laatste fondsbijdrage ontvangen, waarmee de financiering van de mentor-app rond is. De afgelopen maanden hebben een aantal mentoren een proefversie van de app uitgeprobeerd en nu worden met de opmerkingen de laatste aanpassingen gedaan. Komende maand kan de app door iedere mentor gebruikt gaan worden. Het plannen van een officiële presentatie van de app is op dit moment nog lastig. Zodra hier meer over bekend is, laten we dat weten.

Het studentenorgelmentoraat

Ook het keuzevak orgelmentoraat van het Amsterdams Conservatorium krijgt een nieuwe start. Door de stevige 'lock downs' in veel landen, konden dit jaar de studenten de locaties niet bezoeken of er iets organiseren. Binnenkort zou er een introductiedag zijn, maar deze is wegens corona helaas afgelast. We gaan op een andere manier de studneten ondersteunen en kunnen ze - het zijn er vijf, die ieder twee orgels onder hun hoede krijgen - dit jaar hopelijk het vak wel afronden. Ook zij gaan gebruikmaken van de mentor-app.

De website pipeorgan.nl

De website pipeorgan.nl ontsluit straks een groot deel van de mogelijkheden van de database van het NlVO. De presentatie van de gegevens zijn een digitaal vervolg op die van de encyclopedie Het Historische Orgel In Nederland, maar nu kan er veel meer. Bijvoorbeeld archieven en beeldmateriaal kunnen veel completer worden ingevoerd en ontsloten. Nieuw is dat de website ook zelf gebruikt kan worden voor het invoeren, toevoegen en wijzigen van gegevens. Hiervoor is geen kennis van een database nodig: wat je ziet kan je veranderen. Voor het gebruik zijn verschillende typen accounts mogelijk, onder andere voor orgelmentoren want ook de mentor-app is onderdeel van de database. We hopen spoedig de nieuwe versie online te zetten.

Wordt vervolgd.

Wilt u meer weten: mail dan naar info@nationaalinstituutorgelkunst.nl

Of meld u aan als donateur: aanmelden kan [HIER](#).

[Afmelden](#)